

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогічної та вікової психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.
Протокол № 2 від 18.10.2017 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ПСИХОЛОГІЯ

Підготовки бакалавр
Спеціальності 014 Середня освіта Біологія)
Освітньої програми (спеціалізації) Біологія, .

Програма навчальної дисципліни “Психологія” підготовки освітнього ступеня бакалавр, галузі знань 01Освіта, спеціальності 014 Середня освіта (біологія), за освітньою програмою Біологія,

Розробник: Дмитріюк Н.С. кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології

Рецензент:

кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та соціальної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки Павлюк Т.М.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології

протокол № 12 від 30 серпня 2017 р.

Завідувач кафедри: (проф. Гошовський Я. О.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології
протокол № 1 від 30 серпня 2017 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету (доц. Іванашко О.Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

протокол № 2 від 18. 10. 2014 р.

© Дмитріюк Н.С., 2017

РОЗДІЛ I ОСНОВИ ПСИХОЛОГІЇ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01освіта	Нормативна
Кількість годин/кредитів 60 /2	014 Середня освіта (Біологія)	Рік навчання 1
		Семестр 1
		Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 4 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 42 год. Консультації 8год.
ІНДЗ: немає	Біологія Бакалавр	Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ.

Особливої ваги психологічні знання набувають у процесі підготовки фахівців вищої кваліфікації. Курс «Психологія» орієнтує студента в психології людини, озброює його досягненнями психологічної науки, формує ставлення до людини як до найвищої цінності. Майбутній спеціаліст повинен уміти практично використовувати психологію для розв'язання будь-яких виробничих проблем. Вивчення цієї навчальної дисципліни сприяє свідомому творчому засвоєнню студентами теоретичних засад сучасної психології й формуванню у них стійкого інтересу до психологічних знань та вміння їх застосовувати у повсякденній практичній діяльності.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ.

До кінця вивчення дисципліни студенти будуть компетентними з таких питань:

- предмету психології як закономірностей розвитку і виявлення психічних явищ у житті та їх механізмів;
- виникнення та історичного розвитку людської свідомості;
- становлення наукового розуміння психічних явищ;

- сутності особистості, її рушійних сил розвитку та ідейної спрямованості;
- психології пізнавальної діяльності особистості;
- емоційно-вольової сторони діяльності особистості;
- індивідуально-психологічних особливостей особистості.
- предмет і завдання психології;
- сутність і специфіку психічного відображення дійсності;
- рівні розвитку і форми прояву психіки;
- зміст, психологічні механізми і умови становлення розвитку свідомості та самосвідомості людини;
- зміст, основні характеристики та умови розвитку когнітивної, регулятивної афективної сфери особистості;
- індивідуально-типологічні особливості особистості (темперамент, характер, здібності) та можливості впливу на їхній розвиток;
- зміст, структура, види діяльності та поведінки як психологічних феноменів тощо;
- дослідження психічних явищ відповідно до методологічних принципів психології;
- застосування адекватних методів дослідження психіки;
- проведення науково обґрунтованого аналізу психологічних фактів;
- пояснення психологічного змісту та механізмів становлення розвитку різних форм прояву психіки (психічних процесів, станів і властивостей особистості, свідомих і неусвідомлюваних психічних явищ);
- аналізу психологічного змісту, структури, психологічних механізмів і умови розвитку особистості та окремих її складових;
- застосування набутих знань для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Консульт.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Психологія як наука							
Тема 1. Предмет психології: структура, завдання, методи	6	1				5	
Тема 2. Психіка людини	7	1			1	5	

як предмет наукового пізнання.							
Тема №3. Психологія особистості	7	1			1	5	
Тема №4. Психологія спілкування	2	1			1		
Тема 5. Психологічні основи діяльності людини	6	1				5	
Разом за модулем 1	28	5			3	20	
Змістовий модуль 2. Пізнавальна діяльність особистості							
Тема6. Психологічний аналіз процесів відчуттів, та сприймань	7		1		1	5	-
Тема 7. Психологічний аналіз пам'яті	7		1		1	5	-
Тема 8. Мислення та увага	7	1			1	5	-
Тема 9. Увага та емоційно-вольові процеси	4		1		1	3	-
Тема10. Індивідуально-типологічні особливості людини	4		1		1	4	
Разом за модулем 2	32	1	4		5	22	
Усього годин	60	6	4	-	8	42	-

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Психологія як наука і практика.	2
2	Психологія та її місце в системі наук про людину.	2
3	Психіка людини як предмет наукового вивчення.	4
4	Співвідношення психічних і фізіологічних процесів та явищ.	2
5	Загальні властивості відчуттів.	4
6	Теорії мислення	2

7	Уява і творчість	4
8	Спосіб життя та його вплив на особистість.	2
9	Особистість у практичній психології.	2
10	Індивідуально-типологічні особливості людини	4
11	Психофізіологічні властивості особистості.	2
12	Спілкування в соціальній психології.	2
13	Психологічні способи впливу в процесі спілкування.	2
14	Психологічні характеристики малих груп.	2
15	Нормативна поведінка в групі.	2
16	Конфліктні ситуації та шляхи їх розв'язання.	2
17	Психологічний феномен керівництва.	2
	Разом	42

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.

Загальна оцінка за курс складається як сума оцінок за кожен з двох модулів: поточне тестування (аудиторні заняття); контрольні роботи наприкінці кожного змістового модуля; самостійна робота впродовж семестру.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ECTS. На оцінку завдань модуля I відводиться 40 балів, модуля II - 60 балів.

Наприкінці вивчення курсу, формою підсумкового контролю є екзамен, який оцінюється від 0 до 60 балів. Студент, який впродовж семестру набрав більше 75 балів має право не складати екзамен. При цьому йому зараховуються бали, які набрані впродовж семестру.

Модуль I передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного курсу, виконання практичних робіт безпосередньо на заняттях. Загальна кількість тем цього модуля становить 8. Кожна з тем оцінюється від 0 до 5 балів. Обчислюється накопичена сума балів різних видів робіт по кожному змістовому модулю і підбивається загальна сума балів поточного тестування, яка не може перевищувати 40 балів.

Модуль II передбачає виконання модульних контрольних робіт, які оцінюються по 30 балів кожна. Таким чином, максимально можлива оцінка за виконання модуля 2 становить 60 балів.

Поточний контроль (мах = 40 балів)								Модульний контроль (мах = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1								Модуль 2		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	30	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5			

М - модуль, ЗМ - змістовий модуль, Т – тема

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D		
60 - 66	E	Задовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)
1 – 59	Fx	Незадовільно	

8.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Загальна психологія : підручник / За заг. ред. Максименка С. Д. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 704 с.
2. Загальна психологія : підручник / Скрипченко О. В., Долинська Л. В. , Огороднійчук З. В. та ін. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
3. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: навч. посібник / Кириленко Т. С. – К. : Либідь, 2007. – 256 с.
4. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посібник / Максименко С. Д. – К. : Центр навч. літератури, 2004. – 272 с.
5. Основи психології : навч. посібник / Веракіс А. І., Завалевський Ю. І. , Левківський К. М. – Х. – К., 2005. – 416 с.
6. Основи психології : підручник / За заг. ред. Киричука О. В., Роменця В. А. – К. : Либідь, 2002. – 632 с.
7. Русинка І. І. Психологія : навч. посібник. / Русинка І. І. – К. : Знання, 2007. – 367 с.
8. Скрипченко О. В. Загальна психологія: підручник / Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. – К. : Либідь, 2005. – 464 с.
9. Цимбалюк І. М. Психологія / Цимбалюк І. М. – К. : Професіонал, 2004. – 214 с.

Інтернет-ресурси з психології

www.psi.webzone.ru – психологічний словник

www.ppsy.ru – сайт Інституту психології та педагогіки (м. Москва)

www.elib.org.ua – цифрова бібліотека України

www.psylib.kiev.ua – психологічна бібліотека Київського фонду сприяння розвитку психологічної культури

www.ncuxo.org.ua – електронна енциклопедія психології

www.osvita.org.ua – освітній сайт

www.portalus.ru – всеросійська віртуальна енциклопедія

www.psy.rin.ru – психологія на сайті російської інформаційної мережі

www.humanities.edu.ru – російська освіта: система федеральних освітніх порталів

www.allbest.ru/union – союз освітніх сайтів

<http://chitalka.info> – студентська електронна бібліотека

<http://ru.wikipedia.org> – Вікіпедія: вільна електронна енциклопедія (російська)

<http://uk.wikipedia.org> – Вікіпедія: вільна електронна енциклопедія (українська)

www.ukrbook.net – сайт Книжкової палати України

www.lib.com.ua - електронна бібліотека

www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. Вернадського

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

Форма контролю – екзамен. В білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється за національною шкалою оцінювання.

Питання і завдання для контролю

1. Розвиток уявлень про предмет психології.
2. Душа в реаліях та міфах
3. Три періоди розвитку психології.
4. Основні категорії психології.
5. Поняття “суб’єктивне та “об’єктивне в психології.
6. Галузі психологічної науки.
7. Напрямки психології ХХ ст.
8. Методи науково-психологічного дослідження.
9. Методи психології та організація психологічного дослідження.
10. Місце психології в системі наук.
11. Структура і завдання сучасної психології.
12. Поняття про психіку.
13. Взаємозв’язок психічного та фізіологічного.
14. Основні етапи розвитку психіки та форм поведінки у тваринному світі.
15. Поняття про відчуття.
16. Розвиток уявлень про природу відчуттів.
17. Аналізатор, його будова і принципи роботи.
18. Види відчуттів, характеристика окремих його видів.

19. Класифікація відчуттів.
20. Поняття про сприймання.
21. Характеристика сприймання, фізіологічні основи сприймання.
22. Класифікація сприймання. Сприймання простору, часу і руху.
23. Загальне поняття про пам'ять.
24. Роль пам'яті в організації психіки.
25. Основні теорії пам'яті.
26. Види пам'яті.
27. Розвиток пам'яті в онтогенезі.
28. Основні процеси пам'яті.
29. Індивідуальні відмінності пам'яті та методи дослідження пам'яті.
30. Поняття про мислення.
31. Характеристика мислення як вищої форми пізнавальної діяльності.
32. Розумовий розвиток в онтогенезі.
33. Розумові дії та операції мислення.
34. Форми та види мислення.
35. Індивідуальні особливості мислення.
36. Поняття про уяву та її роль в життєдіяльності людини.
37. Характеристика основних видів уяви.
38. Поняття діяльності.
39. Психологічна характеристика основних видів людської діяльності.
40. Воля, структура вольового акту.
41. Вольові якості особистості.
42. Розвиток волі в онтогенезі.
43. Емоції та почуття, їх функції
44. Взаємозв'язок емоцій та почуттів з іншими психічними процесами
45. Класифікація емоцій та почуттів.
46. Поняття про темперамент.
47. Характеристика основних типів темпераменту.
48. Темперамент і характер.
49. Загальне поняття про характер.
50. Структура характеру.
51. Формування характеру.
52. Поняття про здібності.
53. Загальна структура здібностей.
54. Види здібностей та їх розвиток.
55. Поняття особистості в психології.
56. Психологічна структура особистості.
57. Основні теорії особистості в зарубіжній психології.
58. Свідоме і несвідоме в житті людини.
59. Структура свідомості.
60. Основні психологічні характеристики свідомості.
61. Самосвідомість особистості.

62. Розвиток самосвідомості в онтогенезі.
63. Проблема психічного розвитку особистості в сучасній психології
64. Періодизація психічного розвитку.
65. Закономірності психічного розвитку в онтогенезі.
66. Основні чинники і рушійні сили психічного розвитку.
67. Спрямованість особистості.
68. Потреби.
69. Види потреб.
70. Інтереси та їх види.
71. Світогляд та ідеали особистості.
72. Поняття групи.
73. Класифікація груп.
74. Різниця між колективом та групою.
75. Вплив особистості на колектив.
76. Стили керівництва
77. Практична робота керівника.
78. Сім'я як осередок суспільства.
79. Функції сучасної сім'ї.
80. Типи сімей.
81. Сімейні конфлікти.
82. Поняття спілкування та комунікації.
83. Засоби та види спілкування.
84. Рівні спілкування.
85. Поняття конфлікту.
86. Види виробничих конфліктів.
87. Шляхи виходу із конфліктних ситуацій.
88. Поняття управлінської діяльності.
89. Спілкування керівника з підлеглим.
90. Роль керівника в системі управління освітнього закладу.

РОЗДІЛ II

ВІКОВА, ПЕДАГОГІЧНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2. Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01освіта	Нормативна
		Рік навчання 1
		Семестр 1
Кількість годин/кредитів 60 /2	014 Середня освіта (Біологія)	Лекції 6 год.
		Практичні (семінарські) 4 год.
		Лабораторні 0 год.
		Індивідуальні 0 год.
	Біологія	Самостійна робота 42 год.
		Консультації 8 год.
ІНДЗ: немає	Бакалавр	Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ.

Основне призначення навчальної дисципліни «Вікова, педагогічна та спеціальна психологія» – ознайомлення студентів з віковою мінливістю психіки людини упродовж онтогенезу (філо-, історіо-, соціогенезу), що допоможе їм глибше зрозуміти принципи, механізми, закономірності й особливості формування, екзистенції та розвитку людської особистості як біосоціального феномена. Розуміти механізми і закономірності навчального і виховного впливу на особистість.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця вивчення дисципліни студенти будуть компетентними з таких питань:

- теоретичні підходи до онтогенезу психіки людини;
- основні закономірності вікових змін психіки людини;
- психологічні особливості новонароджених, немовлят, дітей, підлітків, юнацтва, дорослих та людей літнього віку;
- суть вікових криз, особистості та шляхи їхнього подолання;
- центральні психологічні новоутворення кожного вікового періоду;
- специфіку діагностичної та корекційної роботи з особами різного віку;
- працювати з науковою та навчально-методичною літературою;
- вступати у наукові дискусії щодо вікової мінливості психіки людини та специфіки перебігу її онто - й соціогенезу;
- розрізняти вікові та індивідуальні особливості психіки;

- надавати практичні рекомендації щодо подолання вікових криз особистості з урахуванням вікових відмінностей психіки;
- добирати психологічні методи та методики дослідження, враховуючи вік досліджуваного.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Консулат.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Загальні питання вікової психології							
Тема 1. Вікова психологія як практична галузь	6	1				5	
Тема 2. Вікова періодизація життєвого шляху людини	7	1			1	5	
Тема №3. Онтогенез психіки людини: основні поняття	7	1			1	5	
Тема 4. Вікова періодизація психічного розвитку людини	6	1				5	
Тема 5. Особливості психологічного обстеження осіб різного віку	2	1			1		
Разом за модулем 1	28	5			3	20	
Змістовий модуль 2. Загальні питання педагогічної та спеціальної психології							
Тема 6. Теоретичні основи навчання і виховання	7		1		1	5	
Тема 7. Педагогічна діяльність: характеристика, зміст	7	1			1	5	
Тема 8. Професія вчителя і педагогічні здібності	7		1		1	5	
Тема 9. Теоретичні основи спеціальної психології	7		1		1	5	
Тема 10. Психологічні особливості навчання і виховання дітей з дефіцитарним психічним розвитком	4		1		1	2	
Разом за модулем 2	32	1	4		5	22	
Усього годин	60	6	4		8	42	

5.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЬОВУВАННЯ

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Проблеми психічного розвитку і становлення особистості у світлі сучасної вікової психології	5
2	Психічний і особистісний розвиток дитини до вступу в школу	5
3	Психічний і особистісний розвиток молодшого школяра	4
4	Проблема підліткового віку у життєвому циклі людини	4
5	Психологічний та особистісний розвиток старшокласника	2
6	Основні ознаки періоду зрілості	2
7	Особистість вчителя в системі освіти і виховання	2
8	Психологічна характеристика методів педагогічного впливу	2
9	Проблема реалізації диференційованого підходу в навчанні	2
10	Педагогічна діяльність як творчий процес. Особливості педагогічної творчості	2
11	Загальна характеристика розладів психофізичного розвитку та їх причини	5
12	Особливості розвитку, навчання при порушеннях слуху та зору	5
13	Особливості навчання особистості при порушенні інтелекту, ЗПР	1
14	Особливості навчання дітей при вадах мовлення	1
	Разом	42

6.ВИДИ(ФОРМИ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ))

7.РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Загальна оцінка за курс складається як сума оцінок за кожен з трьох модулів: поточне тестування (аудиторні заняття); контрольні роботи наприкінці кожного змістового модуля; самостійна та індивідуальна роботи впродовж семестру.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою ECTS. На оцінку завдань модуля I відводиться 40 балів, модуля II - 60 балів

Наприкінці вивчення курсу, формою підсумкового контролю є екзамен, який оцінюється від 0 до 60 балів. Студент, який впродовж семестру набрав більше 75 балів має право не складати екзамен. При цьому йому зараховуються бали, які набрані впродовж семестру.

Модуль I передбачає перевірку якості засвоєння теоретичного курсу, виконання практичних робіт безпосередньо на заняттях. Змістовний модуль 1 охоплює три теми, які оцінюються у 16 балів. Змістовний модуль 2 охоплює чотири теми, які оцінюються 24 бали. Обчислюється накопичена сума балів різних видів робіт по кожному змістовому модулю і підбивається загальна сума балів поточного тестування, яка не може перевищувати 40 балів.

Модуль II містить оцінювання модульних контрольних робіт по 30 балів за кожну модульну контрольну роботу.

Поточний контроль (макс = 40 балів)							Модульний контроль (макс = 60 балів)		Загальна кількість балів	
Модуль 1				Модуль 2			Модуль 2			
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	-	30	30	100
5	5	6	6	6	6	6				

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D		
60 - 66	E	Задовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)
1 – 59	Fx	Незадовільно	

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Айсмонтас Б. Б. Педагогическая психология: схемы и тесты / Б. Б. Айсмонтас. – Москва, 2004. – 208 с.
2. Крайг Г. Психология развития / Г. Крайг, Д. Бокум. – 9-е изд. – СПб.: Питер, 2004.
3. Миллер С. Психология развития: методы исследования / С. Миллер. – СПб.: Питер, 2002. – 464 с.
4. Мухина В. С. Возрастная психология: феноменология развития, детство, отрочество / В. С. Мухина. – 9-е изд. – Москва: Издательский центр «Академия», 2004. – 456 с.
5. Павелків Р. В. Дитяча психологія / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. – Київ: Академвидав, 2008.
6. Психология человека от рождения до смерти. Полный курс психологии развития / Под ред. А. А. Реана. – СПб.: «Прайм-ЕВРОЗНАК», 2005. – 416 с.
7. Савчин М. В. Вікова психологія / М. В. Савчин, Л.П. Василенко. – 2-е вид. – Київ, Академвидав, 2009.
8. Стюарт-Гамильтон Я. Психология старения / Я. Стюарт-Гамильтон. – 3-е изд. – СПб., 2002.
9. Хухлаева О. В. Психология развития: молодость, зрелость, старость / О. В. Хухлаева . – 3-е изд. – Москва: Издательский центр «Академия», 2006.
10. Вікова та педагогічна психологія [Текст] / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – Київ : Просвіта, 2001. – 416 с.
11. Гнездилова О. Н. Психологические аспекты инновационной деятельности педагога / О. Н. Гнездилова // Психологическая наука и образование. – 2006. – № 4. – С. 61–65.
12. Грищенко Л. И. Теория и методика воспитания. Личностно-социальный подход / Л. И. Грищенко. – Москва, 2005. – 240 с.
13. Загвязинский В. И. Личностно-социальный подход в воспитании / В. И. Загвязинский // Педагогика. – 2006. – № 3. – С. 106.
14. Казанская В. Г. Педагогическая психология [Текст] / В. Г. Казанская. – Москва – СПб., 2005. – 366 с.
15. Кияновский А. И. Справочник по педагогической психологии / А. И. Кияновский. – Херсон, 2006. – 216 с.
16. Лисянська Т. М. Педагогічна психологія [Текст] / Т. М. Лисянська. – Киев : Каравела, 2009. – 224 с.
17. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання / В. І. Лозова, Г. В. Троцько. – Харків, 2002. – 400 с.

18. Ожогова Е. Г. Синдром “психического выгорания” в работе педагога и профессиональные стратегии поведения / Е. Г. Ожогова // Психология и школа. – 2006. – № 2. – С. 107–120.
19. Подоляк Л. Г. Основи педагогічної психології [Текст] / Л. Г. Подоляк, О. П. Главник. – Киев : Главник, 2006. – 112 с.
20. Поліщук В. М. Вікова і педагогічна психологія [Текст] / В. М. Поліщук. – Суми, 2010. – 352 с.
21. Савчин М. В. Педагогічна психологія [Текст] / М. В. Савчин. – Київ : Академвидав, 2007. – 424 с.
22. Семиченко В. А. Психологічна структура педагогічної діяльності / В. А. Семиченко, В. С. Заслуженюк. – Київ : Вид.-поліграф. центр «Київ. ун-ет», 2001. – 217 с.
23. Степанов О. М. Педагогічна психологія [Текст] / О. М. Степанов – Київ : Академвидав, 2011. – 413 с.
24. Якиманская И. С. Предмет и методы современной педагогической психологии / И. С. Якиманская // Вопросы психологии. – 2006. – № 6. – С. 3–13.
25. Якунин В. А. Педагогическая психология [Текст] / В. А. Якунин. – СПб., 2000. – 349 с
26. Гошовська Д. Т. Психологія та методика педагогічно-корекційного тренінгу [навч.-метод. посіб.] / Д. Т. Гошовська. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі українки, 2012. – 220 с.
27. Дегтяренко Т. М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: [Навчальний посібник] / Т. М. Дегтяренко, Л. С. Вавіна. – Суми: ВТД "Універсальна книга", 2008. – 302 с.
28. Діти з затримкою психічного розвитку та їх навчання: навчальний посібник для педагогів і шкільних психологів: [Текст] / Т. Д. Лященко, Н. А. Бастун, Т. В. Сак. – Київ : ІЗМН, 1997. – 128 с.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

Форма контролю – екзамен. В білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється за національною шкалою оцінювання.

Питання і завдання для контролю

1. Місце вікової психології в системі психологічної науки.
2. Співвідношення між віковою психологією та іншими галузями психології.
3. Об’єкт вікової психології та його специфіка.

4. Предмет сучасної вікової психології.
5. Поняття про вік людини; різновиди віку.
6. Основні теоретичні проблеми вікової психології.
7. Основні практичні завдання вікової психології.
8. Поняття про педологію.
9. Організаційні методи вікової психології.
10. Особливості проведення спостереження, експерименту, опитування та тестування з особами різного віку.
11. Ключові питання онтогенезу психіки людини.
12. Основні умови психічного розвитку людини.
13. Сучасна періодизація психічного розвитку людини.
14. Етапи розвитку дитини у пренатальному стані.
15. Центральне психологічне новоутворення періоду новонародженого.
16. Криза першого року життя: симптоми, шляхи подолання.
17. Центральні психологічні новоутворення немовлячого періоду.
18. Особливості пізнавальної сфери у ранньому дитинстві: сприймання, пам'ять, уява, увага.
19. Мовленнєвий розвиток у ранньому дитинстві. Егоцентричне мовлення. Білінгвізм.
20. Страхі та тривоги у ранньому дитинстві; їхні причини та різновиди.
21. Становлення Я-концепції у ранньому дитинстві.
22. Криза третього року життя: симптоми, шляхи подолання.
23. Страхі та тривоги у пізньому дитинстві.
24. Взаємини з батьками і ровесниками у пізньому дитинстві.
25. Дитяча дружба: стадії розвитку, функції. Модель Р. Селмана.
26. Розвиток Я-концепції у пізньому дитинстві.
27. Криза сьомого року життя: симптоми, шляхи подолання.
28. Центральні психологічні новоутворення пізнього дитинства.
29. Загальні тенденції формування особистості підлітків.
30. Криза підліткового періоду: симптоми, шляхи подолання.
31. Становлення Я-концепції в юнацькому віці.
32. Криза юнацького віку: симптоми, шляхи подолання.
33. Центральне психологічне новоутворення юнацького віку.
34. Основні соціальні завдання ранньої дорослості.
35. Переоцінка життєвих цінностей у середній дорослості.